

78

เทคโนโลยีชาวบ้าน

ชื่อวิทยาศาสตร์ Bacopa monnieri (L.) Wettst
 ชื่อวงศ์ SCROPHULARIACEAE (เดิม)
 PLANTAGINACEAE (ปัจจุบัน)
 ชื่อสามัญ Balacuya, Malayan Baccaurea
 ชื่อภาษาอังกฤษ Brahmi, Dwarf bacopa, Indian pennywort.
 ชื่ออื่นๆ บักมี หยดน้ำตา บักมี นมมี (อีสาน)
 พรหมลี (ชุมพร) บักเบ็ย (ราชบุรี, ชลบุรี)
 ชื่อตั้งใหม่หรือชื่อยุติกันยี่ห่วย (ภาษาจีน)

!!ปลูกที่ชื่อ แต่ฉันทคือ... "ต้นไม้"

● เมย์วิสาข์

พ หนูขอบอกก่อนนะคะว่าอย่าฆ่าตาโต พอหนูบอกว่าจะเป็น "หญ้าอ่อน" ให้เดี๋ยว เรื่องนี้ที่มาจากชื่อของหนูเอง ที่เรียกกันว่า "หยดน้ำตา" ความจริงคำว่า บักหยดน้ำตา นั้นเป็นชื่อที่เรียกตามลักษณะของใบที่เป็นรูปทรงคล้ายกับหยดน้ำตานั่นเอง และ "ใบหยดน้ำตา" นั้นแหละที่เข้าใจผู้สูงอายุ "เดี๋ยว" เป็นผักสด ให้รสขมหวาน ช่วยบำรุงสมองส่วนความจำเพิ่มขึ้น เพื่อคนแก่ไม่เป็นโรคอัลไซเมอร์ ไฉนให้ "โคแก่" เอ๊ย! คนแก่ "เดี๋ยว" เป็น "หญ้าอ่อน" หญ้าหวาน หรอกนะคะ

ความจริงหนูก็ยังไม่อยากจะใช้ชื่อออกแขกๆ เช่น พรหมลี เหมือน พรหมเหาะในหนังภารตะ เพราะหนูกำเนิดมาจากประเทศเนปาล และอินเดีย และเป็นสมุนไพรอายุรเวทของอินเดีย ส่วนในประเทศไทยก็มีตำรับยา เช่น ยาเขียว มหาพรหมก็มี หนูอยู่ในสูตรยาด้วยแต่ไม่ค่อยรู้จักกัน จนเมื่อ พ.ศ. 2548 สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ให้ทุนนักวิจัยในลักษณะบูรณาการ เพื่อการวิจัยพัฒนาสมุนไพร ก็ทำให้หนูพรหมมีนี้แหละโด่งดังให้คนแก่อายุรู้จัก

หนูภูมิใจมากที่หน่วยงานวิชาการ เช่น คณะเภสัชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยหลายแห่ง เช่น ม.นครสวรรค์ ม.ขอนแก่น ม.ธรรมศาสตร์ ม.มหิดล ได้รับการสนับสนุนจาก "วช." วิจัยในหลอดทดลอง สัตว์ทดลอง รวมทั้งการพิสูจน์ทางคลินิก กับอาสาสมัครคนจริง ๆ ที่มีอายุมากกว่า 55 ปี ได้รับผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร "พรหมมี" เป็นเวลา 2 เดือนขึ้นไป แล้วพบว่ามีความสามารถในการเรียนรู้และความจำเพิ่มขึ้น

แหม...! แต่หนูขอตั้งสัปดาห์ละ ค่อยอายุ 55-60 ปี หนูว่าท่าน "ยังไม่แก่" หรือคะ ยัยเดี๋ยวลดๆ ทั้งใบ ทั้งต้น สบายๆ และในงานวิจัยของมหาวิทยาลัยมหิดล ยังเผยแพร่สรุปไว้ใน จุลสาร ชื่อสมุนไพร ฉบับ 29(3), 29(4) ผลการทดลองกับอาสาสมัครผู้สูงอายุ และเด็ก อายุ 4-18 ปี ให้รับประทานเป็นแป็บูลสารสกัด นาน 4 เดือน พบว่า ช่วยเพิ่มพัฒนาการการเรียนรู้และความจำดีขึ้นมาก

ชื่อ พรหมมี ของหนู ใครได้ยินคงมีอารมณ์จินตนาการเหมือนต้นหญ้าอ่อนๆ ที่ปูเป็นพื้นพรหมเขียวๆ ผักวาง อ่อนนุ่ม เพราะเขาจัดเป็นพืชล้มลุก ลำต้นอวบนั้น มีลักษณะเป็นข้อปล้อง ลำต้น เลื้อยบนดิน ส่วนยอดจะชูเด่นชัด ใบสีเขียวเข้ม

พรหมมี

"หยดน้ำตา" เป็น "หญ้าอ่อน" ให้ "คนแก่" เคี้ยว "เพื่อความจำ"

ไม่มีขน เติบโตตามพื้นที่ชุ่มน้ำ หรือริมตลิ่ง มีดอกสีขาว หรือสีครามอ่อน ออกตามซอกใบ เป็นดอกสมบูรณ์เพศ มีอายุต่อเนื่องหลายปี เพราะแตกกิ่งก้านมาก รากอกที่ขุดติดพื้นดิน มีผลเล็กๆ แห่งแตกได้จึงขยายพันธุ์ได้เรื่อยๆ

สรรพคุณสมุนไพรในตัวหนู เป็นที่รู้จักจากภูมิปัญญาชาวบ้าน จึงทำให้มหาวิทยาลัยเร่เล็งเห็นคุณค่า ได้ค้นคว้า วิจัยสารสกัด และยื่นขออนุญาตทดลองกับประเทศจีน และประเทศอินเดีย ที่นิยมกินเป็นยาอายุวัฒนะ บำรุงสมอง และผสมยารักษาโรค

ส่วนการแพทย์อายุรเวท ระบุว่า ใช้เป็นยาเย็น มีรสขมหวาน เสริมสร้างการทำงานของสมอง ลดความเสื่อมของเซลล์สมอง เพิ่มสมาธิ บำรุงหัวใจ เพราะมีสาระสำคัญในกลุ่ม แอลคาลอยด์ เช่น ซาโปนิน บราหมิน (Brahmine) และนิโคติน ลดอาการวิตกกังวล และลดอาการซึมเศร้า อาการชัก ส่วนองค์ประกอบทางเคมี มีสาร Steroidal saponins

งานตีพิมพ์ใน ธรรมชาติศาสตร์เวชสาร ปีที่ 13 น.4 ตุลาคม 3 ธันวาคม 2556 รายงานผลวิจัยทดลอง ใช้ทั้งเป็นพืชสด สกัดหยาบ และสกัดแยกเฉพาะสาร BACOSIDE พบว่า ได้ผลในระดับเดียวกัน อ้อ..! จะปลูกหนูไว้บนพื้นดิน หรือจับหนูใส่กระถางแขวนไว้ริมหน้าต่าง หนูก็ไม่เกียจจะ

ในสภาวะหนึ่งทางเชื้อไวรัสโควิด-19 แม้ว่าเราจะต้องแยกกันอยู่ แต่หนูก็รู้ว่า คุณลุงจะไม่ลืม "ล้างมือ" หลายๆ ครั้งก่อนจะ "เดี๋ยวลด" และรู้ว่าลุงไม่ลืม "ล้างมือ" ทุกครั้งที่จะมาหยิบหนู

คุณลุงคะ...แม้ว่าลุงจะเคยอยู่กับ "โสมและแปะก๊วย" ช่วยจำ แต่...ตอนนั้นหนู ขอเสนอตัวเป็น "คู่แข่ง" ลุงจะตัดสินใจเลือกหนูมั๊ยคะ

